

मराठी

ADDAPEDIA

Daily Current Affairs Encyclopedia

18 एप्रिल 2024

राष्ट्रीय आणि आंतरराष्ट्रीय बातम्या

ग्रीन क्रेडिट प्रोग्राम (GCP)

बातमीत का?

- ग्रीन क्रेडिट प्रोग्राम (GCP) संस्था आणि व्यक्तींना 'ग्रीन क्रेडिट्स'साठी 'निकृष्ट' वनजमिनींमध्ये वनीकरण प्रकल्पांमध्ये गुंतवणूक करण्यास प्रोत्साहित करते.
- केंद्रीय पर्यावरण मंत्रालय, कार्यक्रमाचे समन्वयक, केवळ वृक्षारोपणावर परिसंस्था पुनर्संचयित करण्यावर भर देते.

महत्त्वाचे मुद्दे:

- व्यक्ती आणि कंपनी भारतीय वनीकरण संशोधन आणि शिक्षण परिषदेकडे (ICFRE) "निकृष्ट" वनजमीन पुनर्संचयित करण्यासाठी पैसे भरण्यासाठी अर्ज करू शकतात.
- लागवड केल्यानंतर दोन वर्षांनी आणि ICFRE द्वारे केलेल्या मूल्यांकनानंतर, प्रत्येक लागवड केलेल्या झाडाला एक 'ग्रीन क्रेडिट' मिळू शकते.
- या क्रेडिट्सचा वापर केला जाऊ शकतो
 - विद्यमान वन कायदांचे पालन करणे किंवा पर्यावरणीय, सामाजिक आणि प्रशासन नेतृत्व मानदंडांच्या अंतर्गत अहवाल देण्यासाठी किंवा कॉर्पोरेटची सामाजिक जबाबदारीच्या आवश्यकता पूर्ण करण्यासाठी.
- आत्तापर्यंत, हे क्रेडिट्स व्यापार करण्यायोग्य नाहीत. तथापि, GCP चे उद्दिष्ट आहे की बाजार-आधारित यंत्रणेद्वारे पर्यावरणीय सकारात्मक कृतींना प्रोत्साहन देणे आणि हरित पत निर्माण करणे, जे व्यापार करण्यायोग्य असेल आणि देशांतर्गत बाजार प्लॅटफॉर्मवर व्यापारासाठी उपलब्ध करून दिले जाईल.
- पर्यावरण मंत्रालयाने मार्गदर्शक तत्त्वे जारी केली आहेत ज्यात राज्यांनी विसंबून राहून जंगलाचा न्हास झालेला भूदृश्य पुनर्संचयित करण्यासाठी किती खर्च येईल याची गणना केली पाहिजे.
- मंत्रालयाने पुनर्वनीकरण केलेले लँडस्केप म्हणून पात्र होण्यासाठी प्रति हेक्टर किमान 1,100 झाडांची पूर्वीची आवश्यकता बदलली आहे आणि ते निर्दिष्ट करण्यासाठी राज्यांवर सोडले आहे.
- स्थानिक प्रजातींना प्राधान्य दिले जाईल आणि नैसर्गिकरित्या वाढणारी रोपे टिकवून ठेवली जातील.
- इंडियन ऑइल, पॉवर ग्रिड कॉर्पोरेशन, नॅशनल थर्मल पॉवर कॉर्पोरेशन, ऑइल इंडिया, कोल इंडिया आणि नॅशनल हायड्रोपॉवर कॉर्पोरेशन या सार्वजनिक क्षेत्रातील कंपन्यांनी या कार्यक्रमात गुंतवणूक करण्यासाठी नोंदणी केली होती.

विचार करा:

- इंडियन कौन्सिल ऑफ फॉरेस्ट्री रिसर्च अँड एज्युकेशन (ICFRE) बदल जाणून घ्या.
- कार्बन क्रेडिट ट्रेडिंग स्कीम (CCTS) बदल जाणून घ्या.

मराठी

ADDAPEDIA

Daily Current Affairs Encyclopedia

माल्कम आदिसेशिया पुरस्कार 2024
आणि एलिझाबेथ अडिसेशिया उद्धरण
- 2024

बातमीत का?

- जवाहरलाल नेहरू युनिव्हर्सिटीच्या स्कूल ऑफ सोशल सायन्सेसचे प्राध्यापक सुरिंदर एस. जोधका यांची माल्कम आदिसेशिया पुरस्कार 2024 साठी निवड झाली आहे.
- विकास कुमार, सहयोगी प्राध्यापक, स्कूल ऑफ डेव्हलपमेंट, अझीम प्रेमजी युनिव्हर्सिटी, यांना एलिझाबेथ आदिसेशिया प्रशस्तिपत्र-2024 प्राप्त होईल.
- दरवर्षी, उत्कृष्ट सामाजिक शास्त्रज्ञांना पुरस्कार दिले जातात.

महत्त्वाचे मुद्दे:

- हे माल्कम आणि एलिझाबेथ आदिसेशिया ट्रस्ट द्वारे प्रदान केले जाते.
- माल्कॉम आदिसेशिया पुरस्कारामध्ये प्रशस्तीपत्र आणि रोख 2 लाख रुपये मिळतात.
- एलिझाबेथ आदिसेशिया पुरस्कारासाठी 1 लाख रुपयांचे रोख पारितोषिक असेल.
- हा पुरस्कार सामान्यतः भारतात राहणाऱ्या भारतीय आणि परदेशी विद्वानांसाठी खुला आहे.

तुम्हाला माहीत आहे का:

- माल्कम साथियानाथन आदिसेशिया (18 एप्रिल 1910 - 21 नोव्हेंबर 1994) हे भारतीय विकास अर्थशास्त्रज्ञ आणि शिक्षणतज्ज्ञ होते.

माल्कम साथियानाथन आदिसेशिया बद्दल:

- त्यांचा जन्म तामिळनाडूतील वेल्लोर येथे झाला.
- लंडन स्कूल ऑफ इकॉनॉमिक्समधून त्यांनी अर्थशास्त्रात डॉक्टरेट मिळवली.
- 1976 मध्ये, त्यांना पद्मभूषण, भारताचा तिसरा-सर्वोच्च नागरी पुरस्कार प्रदान करण्यात आला.
- 1998 मध्ये, युनेस्कोने त्यांच्या शिक्षण आणि साक्षरतेतील योगदानासाठी माल्कम आदिसेशिया आंतरराष्ट्रीय साक्षरता पुरस्कार तयार केला.
- 1978 मध्ये भारताच्या संसदेचे वरचे सभागृह असलेल्या राज्यसभेवर त्यांची नियुक्ती झाली.
- 1975 ते 1978 पर्यंत त्यांनी मद्रास विद्यापीठाचे कुलगुरू म्हणून काम केले.
- ते मद्रास इन्स्टिट्यूट ऑफ डेव्हलपमेंट स्टडीज (MIDS) चे संस्थापक होते.
- ते भारत आणि परदेशातील अनेक व्यावसायिक संस्थांशी संबंधित होते.

माल्कम साथियानाथन आदिसेशिया

मराठी

ADDAPEDIA

Daily Current Affairs Encyclopedia

द ग्रेट इंडियन बस्टर्ड

बातमीत का?

- भारताच्या सर्वोच्च न्यायालयाने अलीकडेच हवामान बदलाच्या प्रतिकूल परिणामांपासून मुक्त होण्याचा मूलभूत अधिकार मान्य केला आहे.
- ग्रेट इंडियन बस्टर्डच्या संरक्षणासाठी त्याच्या परिणामांवर लक्ष केंद्रित करून या निकालाकडे विशेषतः पर्यावरणवाद्यांचे लक्ष वेधले गेले आहे.

द ग्रेट इंडियन बस्टर्ड बदल:

- द ग्रेट इंडियन बस्टर्ड ही गवताळ प्रदेशातील पर्यावरणातील प्रमुख प्रजाती मानली जाते, जी परिसंस्थेचे आरोग्य दर्शवते.
- याची बहुसंख्य लोकसंख्या राजस्थान आणि गुजरातमध्ये आढळते, महाराष्ट्र, कर्नाटक आणि आंध्र प्रदेशमध्ये कमी लोकसंख्या आहे.
- इंटरनॅशनल युनियन फॉर कॉन्झर्व्हेशन ऑफ नेचर (IUCN) नुसार या प्रजातीला क्रिटिकली एन्डेंजर्ड म्हणून सूचीबद्ध केले आहे.
- हे वन्यजीव संरक्षण कायदा, 1972 च्या अनुसूची I अंतर्गत संरक्षित आहे.
- ही प्रजाती वन्यजीव आणि वनस्पतींच्या लुप्तप्राय प्रजातींच्या आंतरराष्ट्रीय व्यापाराच्या अधिवेशनाच्या परिशिष्ट I मध्ये सूचीबद्ध आहे आणि स्थलांतरित प्रजातींचे अधिवेशन (CMS) हे दर्शविते की ती जगातील सर्वात धोक्यात असलेल्या प्रजातीपैकी एक आहे.

मराठी

ADDAPEDIA

Daily Current Affairs Encyclopedia

उष्णता कृती योजना (एचएपी)

बातमीत का?

- भारतीय हवामान विभाग (IMD) ने आगामी दिवसांमध्ये, विशेषतः पूर्व आणि दक्षिण भारतात कमाल तापमान आणि उष्णतेच्या लाटेच्या वारंवारतेत वाढ होण्याची शक्यता वर्तवली आहे.
- प्रत्युत्तर म्हणून, राज्य, जिल्हा आणि शहरासह - विविध स्तरांवरील सरकारांनी हीट अॅक्शन प्लॅन (HAPs) तयार केले आहेत.

उष्णता कृती योजना (एचएपी) बदल:

- राष्ट्रीय आपत्ती व्यवस्थापन प्राधिकरण (NDMA) आणि भारतीय हवामान विभाग (IMD) HAP विकसित करण्यासाठी 23 राज्यांशी सहकार्य करत आहेत.
- HAPs एक व्यापक पूर्व चेतावणी प्रणाली आणि अति उष्णतेच्या घटनांसाठी सज्जता योजना म्हणून काम करते.
- योजनेत तात्काळ आणि दीर्घकालीन अशा दोन्ही क्रियांचा समावेश आहे:
 - तयारी वाढवा
 - माहितीची देवाणघेवाण वाढवा
 - प्रतिसाद समन्वय सुधारा
- असुरक्षित लोकसंख्येवरील अति उष्णतेचे आरोग्यावर होणारे परिणाम कमी करणे हे HAP चे प्राथमिक उद्दिष्ट आहे.
- प्रादेशिक स्तरावर, अहमदाबाद म्युनिसिपल कॉर्पोरेशन (AMC) ने 2010 मध्ये उष्णतेच्या लाटेमुळे झालेल्या विनाशकारी मृत्यूंना प्रतिसाद म्हणून 2013 मध्ये पहिली उष्णता कृती योजना तयार केली.

उष्णतेची लाट म्हणजे काय?

- उष्णतेची लाट, ज्याचे वर्णन कधीकधी अत्यंत उष्णता म्हणून केले जाते, हा असाधारण उष्ण हवामानाचा कालावधी असतो.
- हे सामान्यतः क्षेत्रातील नेहमीच्या हवामानाच्या सापेक्ष आणि हंगामातील सामान्य तापमानाच्या सापेक्षतेने मोजले जाते.
- उच्च आर्द्रता अनेकदा उष्णतेच्या लाटांसह असते, विशेषतः महासागरीय हवामान असलेल्या देशांमध्ये.
- भारतात, भारतीय हवामान विभाग (IMD) कडे उष्णतेची लाट घोषित करण्यासाठी विशिष्ट निकष आहेत.
- मैदानासाठी स्टेशनचे कमाल तापमान किमान 40°C किंवा त्याहून अधिक आणि डोंगराळ प्रदेशांसाठी किमान 30°C किंवा त्याहून अधिक असल्यास ते मानले जाते. हवामान उपविभागातील किमान 2 स्थानकांमध्ये किमान सलग दोन दिवस वरील निकष पाळले गेले तर दुसऱ्या दिवशी उष्णतेची लाट घोषित केली जाते.

मराठी

ADDAPEDIA

Daily Current Affairs Encyclopedia

नागोर्नो-काराबाख प्रदेश

बातमीत का?

- अझरबैजान आणि आर्मेनिया यांच्यातील विवादित प्रदेश नागोर्नो-काराबाख येथून रशियाच्या शांतता सैनिकांनी माघार घ्यायला सुरुवात केली आहे.
- या संघर्षाचा रशिया आणि आर्मेनियामधील संबंधांवर परिणाम झाला आहे, आर्मेनियाने मॉस्को-नेतृत्वाखालील **सामूहिक सुरक्षा संधि संघटना (CSTO)** मध्ये आपला सहभाग निलंबित केला आहे.

नागोर्नो-काराबाख प्रदेशाबद्दल:

- **भूगोल:** नागोर्नो-काराबाख हा दक्षिण काकेशस प्रदेशात स्थित एक भूपरिवेष्टित, पर्वतीय आणि जंगली प्रदेश आहे. हे अझरबैजानचा भाग म्हणून आंतरराष्ट्रीय स्तरावर ओळखले जाते.
- **नियंत्रण:** सोव्हिएत काळापासून अझरबैजान प्रदेशाचा भाग असूनही बहुतांश प्रदेश आर्मेनियन फुटीरतावाद्यांच्या ताब्यात आहे.
- **सद्यस्थिती:** हा परिसर, अझरबैजानमध्ये असताना, विभक्तीवादी आर्मेनियन लोकांद्वारे शासित आहे ज्यांनी त्याला "नागोर्नो-काराबाख स्वायत्त प्रदेश" नावाचे प्रजासत्ताक घोषित केले आहे. आर्मेनियन सरकार या प्रदेशाचे राजकीय आणि लष्करी समर्थन करते परंतु ते स्वतंत्र म्हणून ओळखत नाही.
- **शांततेचे प्रयत्न:** फ्रान्स, रशिया आणि अमेरिका यांच्या अध्यक्षतेखालील युरोपमधील सुरक्षा आणि सहकार्य संघटना (OSCE) मिन्स्क गटाने अनेक वर्षांपासून दोन्ही देशांना शांतता करारावर पोहोचण्याचा प्रयत्न केला आहे.

मराठी

ADDAPEDIA

Daily Current Affairs Encyclopedia

MCQs

1. भारतीय वनीकरण संशोधन आणि शिक्षण परिषदेकडे (ICFRE) 'निकृष्ट' वनजमीन पुनर्संचयित करण्यासाठी कोण अर्ज करू शकतो?

- फक्त व्यक्ती
- फक्त कंपनी
- व्यक्ती आणि कंपनी दोन्ही
- वरीलपैकी काहीही नाही

उत्तर: व्यक्ती आणि कंपनी दोन्ही

स्पष्टीकरण:

- ग्रीन क्रेडिट प्रोग्राम (GCP) संस्था आणि व्यक्तींना 'ग्रीन क्रेडिट्स'साठी 'निकृष्ट' वनजमिनींमध्ये वनीकरण प्रकल्पांमध्ये गुंतवणूक करण्यास प्रोत्साहित करते.
- केंद्रीय पर्यावरण मंत्रालय, कार्यक्रमाचे समन्वयक, केवळ वृक्षारोपणावर परिसंस्था पुनर्संचयित करण्यावर भर देते.
- व्यक्ती आणि कंपनी भारतीय वनीकरण संशोधन आणि शिक्षण परिषदेकडे (ICFRE) "निकृष्ट" वनजमीन पुनर्संचयित करण्यासाठी पैसे भरण्यासाठी अर्ज करू शकतात. त्यामुळे पर्याय c योग्य आहे.
- लागवड केल्यानंतर दोन वर्षांनी आणि ICFRE द्वारे केलेल्या मूल्यांकनानंतर, प्रत्येक लागवड केलेल्या झाडाला एक 'ग्रीन क्रेडिट' मिळू शकते.
- या क्रेडिट्सचा वापर केला जाऊ शकतो
 - विद्यमान वन कायदांचे पालन करणे किंवा पर्यावरणीय, सामाजिक आणि प्रशासन नेतृत्व मानदंडांच्या अंतर्गत अहवाल देण्यासाठी किंवा कॉर्पोरेट सामाजिक जबाबदारीच्या आवश्यकता पूर्ण करण्यासाठी.

2. कोणत्या संस्थेने 1998 मध्ये माल्कम सथियानाथन आदिसेशिया यांच्या शिक्षण आणि साक्षरतेतील योगदानाची दखल घेऊन माल्कम अडिसेशिया आंतरराष्ट्रीय साक्षरता पुरस्कार तयार केला?

- मद्रास इन्स्टिट्यूट ऑफ डेव्हलपमेंट स्टडीज (MIDS)
- संयुक्त राष्ट्रांचा बाल निधी (UNICEF)
- शिक्षण मंत्रालय, भारत
- संयुक्त राष्ट्र शैक्षणिक, वैज्ञानिक आणि सांस्कृतिक संघटना

उत्तर: संयुक्त राष्ट्र शैक्षणिक, वैज्ञानिक आणि सांस्कृतिक संघटना

स्पष्टीकरण:

- त्यांचा जन्म तामिळनाडूतील **वेल्लोर** येथे झाला.
- लंडन स्कूल ऑफ इकॉनॉमिक्समधून त्यांनी **अर्थशास्त्रात** डॉक्टरेट मिळवली.
- 1976 मध्ये, त्यांना **पद्मभूषण**, भारताचा तिसरा-सर्वोच्च नागरी पुरस्कार प्रदान करण्यात आला.
- 1998 मध्ये, युनेस्कोने त्यांच्या **शिक्षण आणि साक्षरतेतील योगदानासाठी माल्कम आदिसेशिया आंतरराष्ट्रीय साक्षरता पुरस्कार** तयार केला.

1978 मध्ये भारताच्या तसदिवेमध्ये समामूह असलेल्या राज्यसभेवर त्याची नियुक्ती झाली.

- 1975 ते 1978 पर्यंत त्यांनी मद्रास विद्यापीठाचे कुलगुरू म्हणून काम केले.
- ते मद्रास इन्स्टिट्यूट ऑफ डेव्हलपमेंट स्टडीज (MIDS) चे संस्थापक होते.
- ते भारत आणि परदेशातील अनेक व्यावसायिक संस्थांशी संबंधित होते.

3. वन्यजीव संरक्षण कायदा, 1972 च्या कोणत्या अनुसूची अंतर्गत ग्रेट इंडियन बस्टर्ड संरक्षित आहे?

- a. अनुसूची I
- b. अनुसूची II
- c. अनुसूची III
- d. अनुसूची IV

उत्तर: अनुसूची I

स्पष्टीकरण:

- द ग्रेट इंडियन बस्टर्ड ही गवताळ प्रदेशातील पर्यावरणातील प्रमुख प्रजाती मानली जाते, जी परिसंस्थेचे आरोग्य दर्शवते.
- याची बहुसंख्य लोकसंख्या राजस्थान आणि गुजरातमध्ये आढळते, महाराष्ट्र, कर्नाटक आणि आंध्र प्रदेशमध्ये कमी लोकसंख्या आहे.
- इंटरनॅशनल युनियन फॉर कॉन्झर्व्हेशन ऑफ नेचर (IUCN) नुसार या प्रजातीला क्रिटिकली एन्डेंजर्ड म्हणून सूचीबद्ध केले आहे.
- हे वन्यजीव संरक्षण कायदा, 1972 च्या अनुसूची I अंतर्गत संरक्षित आहे.
- ही प्रजाती वन्यजीव आणि वनस्पतींच्या लुप्तप्राय प्रजातींच्या आंतरराष्ट्रीय व्यापाराच्या अधिवेशनाच्या परिशिष्ट I मध्ये सूचीबद्ध आहे आणि स्थलांतरित प्रजातींचे अधिवेशन (CMS) हे दर्शविते की ती जगातील सर्वात धोक्यात असलेल्या प्रजातींपैकी एक आहे.

4. हीट अॅक्शन प्लॅन (एचएपी) विकसित करण्यासाठी कोणत्या दोन संस्था 23 राज्यांसोबत सहयोग करत आहेत?

- a. भारतीय अंतराळ संशोधन संस्था (ISRO) आणि भारतीय हवामान विभाग
- b. राष्ट्रीय आपत्ती व्यवस्थापन प्राधिकरण (NDMA) आणि भारतीय हवामान विभाग
- c. पर्यावरण, वन आणि हवामान बदल मंत्रालय (MoEFCC) आणि राष्ट्रीय आपत्ती व्यवस्थापन संस्था (NIDM)
- d. राष्ट्रीय आपत्ती व्यवस्थापन प्राधिकरण (NDMA) आणि पर्यावरण, वन आणि हवामान बदल मंत्रालय (MoEFCC)

उत्तर: राष्ट्रीय आपत्ती व्यवस्थापन प्राधिकरण (NDMA) आणि भारतीय हवामान विभाग

स्पष्टीकरण:

- राष्ट्रीय आपत्ती व्यवस्थापन प्राधिकरण (NDMA) आणि भारतीय हवामान विभाग (IMD) HAP विकसित करण्यासाठी 23 राज्यांशी सहकार्य करत आहेत.

मराठी

ADDAPEDIA

Daily Current Affairs Encyclopedia

HAPs एक व्यापक पूर्व-चेतावणी प्रणाली आणि अति उष्णतेच्या घटनांसाठी सज्जत योजना म्हणून काम करते.

- योजनेत तात्काळ आणि दीर्घकालीन अशा दोन्ही क्रियांचा समावेश आहे:
 - तयारी वाढवा
 - माहितीची देवाणघेवाण वाढवा
 - प्रतिसाद समन्वय सुधारा
- असुरक्षित लोकसंख्येवरील अति उष्णतेचे आरोग्यावर होणारे परिणाम कमी करणे हे HAP चे प्राथमिक उद्दिष्ट आहे.
- प्रादेशिक स्तरावर, अहमदाबाद म्युनिसिपल कॉर्पोरेशन (AMC) ने 2010 मध्ये उष्णतेच्या लाटेमुळे झालेल्या विनाशकारी मृत्यूंना प्रतिसाद म्हणून 2013 मध्ये पहिली उष्मा कृती योजना तयार केली.

5. नागोर्नो-काराबाख खालीलपैकी कोणत्या देशांमधील विवादित प्रदेश आहे?

- a. इस्रायल आणि सीरिया
- b. डेन्मार्क आणि स्वीडन
- c. रशिया आणि युक्रेन
- d. अझरबैजान आणि आर्मेनिया

उत्तर: अझरबैजान आणि आर्मेनिया

स्पष्टीकरण:

- अझरबैजान आणि आर्मेनिया यांच्यातील विवादित प्रदेश नागोर्नो-काराबाख येथून रशियाच्या शांतता सैनिकांनी माघार घ्यायला सुरुवात केली आहे.
- या संघर्षाचा रशिया आणि आर्मेनियामधील संबंधांवर परिणाम झाला आहे, आर्मेनियाने मॉस्को-नेतृत्वाखालील सामूहिक सुरक्षा संधि संघटना (CSTO) मध्ये आपला सहभाग निलंबित केला आहे.
- भूगोल: नागोर्नो-काराबाख हा दक्षिण काकेशस प्रदेशात स्थित एक भूपरिवेष्टित, पर्वतीय आणि जंगली प्रदेश आहे. हे अझरबैजानचा भाग म्हणून आंतरराष्ट्रीय स्तरावर ओळखले जाते.
- नियंत्रण: सोव्हिएत काळापासून अझरबैजान प्रदेशाचा भाग असूनही बहुतांश प्रदेश आर्मेनियन फुटीरतावाद्यांच्या ताब्यात आहे.
- सद्यस्थिती: हा परिसर, अझरबैजानमध्ये असताना, विभक्तीवादी आर्मेनियन लोकांद्वारे शासित आहे ज्यांनी त्याला "नागोर्नो-काराबाख स्वायत्त प्रदेश" नावाचे प्रजासत्ताक घोषित केले आहे. आर्मेनियन सरकार या प्रदेशाचे राजकीय आणि लष्करी समर्थन करते परंतु ते स्वतंत्र म्हणून ओळखत नाही.
- शांततेचे प्रयत्न: फ्रान्स, रशिया आणि अमेरिका यांच्या अध्यक्षतेखालील युरोपमधील सुरक्षा आणि सहकार्य संघटना (OSCE) मिन्स्क गटाने अनेक वर्षांपासून दोन्ही देशांना शांतता करारावर पोहोचण्याचा प्रयत्न केला आहे.

मराठी

ADDAPEDIA

Daily Current Affairs Encyclopedia

Copyright © by Adda247

All rights are reserved. No part of this document may be reproduced, stored in a retrieval system or transmitted in any form or by any means, electronic, mechanical, photocopying, recording or otherwise, without prior permission of Adda247.

BILINGUAL
ADDAPEDIA
e-Books

NATIONAL |
INTERNATIONAL |
REGIONAL |
STATE SPECIFIC
CURRENT AFFAIRS
CURATED NOTES

IMPORTANT FOR ALL COMPETITIVE EXAMS